

КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ, ПІДГОТОВКА ТА РОЛЬ ФАРМАЦЕВТА У ПРОВЕДЕННІ КЛІНІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ОНКОЛОГІЇ

Василенко Л.Г., Колодезна Т.Ю., Андрєєва О.О., Отрішко І.А.

Національний фармацевтичний університет

м. Харків, Україна

clinpharm@nuph.edu.ua

Вступ. Відповідно до статистичних даних онкологічні захворювання є основною причиною смертності у світі. Крім того, захворюваність на рак підвищується з кожним роком, і тому спостерігається тенденція збільшення кількості КД для ЛЗ протипухлинної дії. Адаптація нових методів лікування за допомогою КД протягом багатьох років залишається основою розвитку терапії хворих онкологічного профілю. У зв'язку з цим, світ онкологічних клінічних випробувань зазнав кількох революційних змін. Деякі дослідники розглядають наявність фармацевтів у КД як можливість зменшення помилок при призначенні в інтенсивній терапії та хіміотерапії раку. Враховуючи той факт, що КД в онкологічній галузі є більш складними, ніж випробування інших ЛЗ, що призводить до частих помилок у призначенні, необхідно вивчати лікарські помилки КД раку. Зокрема, розуміння основ виникнення помилок та їх частоти при лікуванні, а також специфічні знання щодо взаємодій ЛЗ допомагають фармацевтам зробити лікування пацієнтів безпечнішим.

Мета дослідження: аналіз основних кваліфікаційних вимог до фармацевта, його ключових ролей та визначення перспективних підходів підготовки його до участі в онкологічних КД.

Матеріали та методи. Об'єкти дослідження включали наукові джерела літератури з бази даних PubMed, а також нормативно-регуляторні акти. Методи дослідження: системного аналізу наукових джерел, методи узагальнення, аналізу, абстрагування та синтезу, логічної формалізації.

Результати та їх обговорення. Відповідно до проведеного аналізу, головною відмінністю у міжнародних та вітчизняних вимогах є необхідність наявності у фармацевта знань щодо особливостей терапії онкологічних захворювань, вмінь навчати пацієнтів і команду, а також знання основ фармаконагляду. Дані відмінності засновані на наявності різних функціональних обов'язків, покладених на фармацевта в Україні та закордоном. Кілька проаналізованих КД показали, що залучення фармацевтів зменшило кількість помилок при призначенні на 4,1–17,7%. Зокрема, одне дослідження показало, що надання освітньої та інформаційної програми для лікарів фармацевтами покращило відповідність призначень на 4,5%.

Висновки. Основні відмінності у вітчизняних та міжнародних вимогах до фармацевта, залученого у КД, пов'язані з функціональними обов'язками. Тому головною відмінністю у вимогах є необхідність наявності у фармацевта знань щодо особливостей терапії онкологічних захворювань, вмінь навчати пацієнтів і команду, а також знання основ фармаконагляду.